

JAMARSKA ŠOLA

Nika Pišek

JAME

Lansko zimo sem se udeležila jamarske šole pri DZRJL brez vsakršnih idej, v kaj se spuščam. Kmalu se je izkazalo, da jamarstvo ni nič prefinjenega in elegantnega, kar sem bila vajena od plezanja, ampak moraš imeti v sebi gotovo nekaj mazohizma in norosti. To je gotovo tudi razlog, da sem bila najmlajša članica jamarske šole v zadnjih mnogo letih. Večina se jih pridruži med študijem ali še kasneje, mene pa je pritegnilo že proti koncu srednje šole. Jamarstvo me je tako pritegnilo, da sem se kmalu začela udeleževati akcij v vedno globlje jame, predvsem tistih, ki so del Viševniškega sistema. Vanje sem se spustila v prepričanju, da gre za simpatično jamo, ki mi bo gotovo všeč, na poti ven pa se je izkazalo, da Viševnik skriva marsikatero presenečenje. Tako sem se nekajkrat na poti ven spraševala, zakaj to dejansko počnem in da v tako zahtevno jamo gotovo ne grem več. Ob dobrih živcih ostalih jamarjev sem vsakič prišla ven v enem kosu in že naslednji dan, ko sem se lahko spet premikala pretežno brez bolečin na vsakem koraku, premišljevala, kam grem naslednji teden. Med jamami Viševniškega sistema sem dvakrat obiskala Platonovo šepetanje, ki mi je ostal obakrat v lepih spominih zaradi enostavno dosežene zavidljive globine. Bila sem tudi na tridnevni akciji v Trubarju, kjer sem na marsikaterem mestu razmišljala, da v jame gotovo ne grem več in s svojim jamranjem pošteno načela živce sojamarjev. Podobna je bila tudi pot iz Evklidove piščali. Na poti navzdol se mi je jama zdela precej enostavna zaradi

Avtorica članka v Platonovem šepetanju (foto: Uroš Kunaver).

obilo plezarije, s katero se uspešno izogneš »žimarjenju«/»desondiranju«, a na poti ven sem pri premagovanju ožin in meandrov zelo pogrešala brezna.

Matevž Hreščak

MOJE PRVO JAMARSKO LETO IN PREGLED DELOVNIH AKCIJ »KRAŠKE SEKCIJE« V LETU 2018

Doma sem s Krasa, pravega »matičnega Krasa«, tako da sem se z jamami in raznimi brezni srečal že v zelo mladih letih, ko sem se sprehajal po »gmajni« ali pa sem o jamah poslušal iz pripovedovanja domačinov. Z malo bolj resnim jamarstvom ter vso potrebno jamarsko opremo sem se prvič srečal pred leti, ko me je na nekaj akcij povabil loziški jamar, predsednik JD Karantanija Toni Mislej. Že takrat se mi je zdelo zanimivo, lahko bi rekel tudi avanturistično,

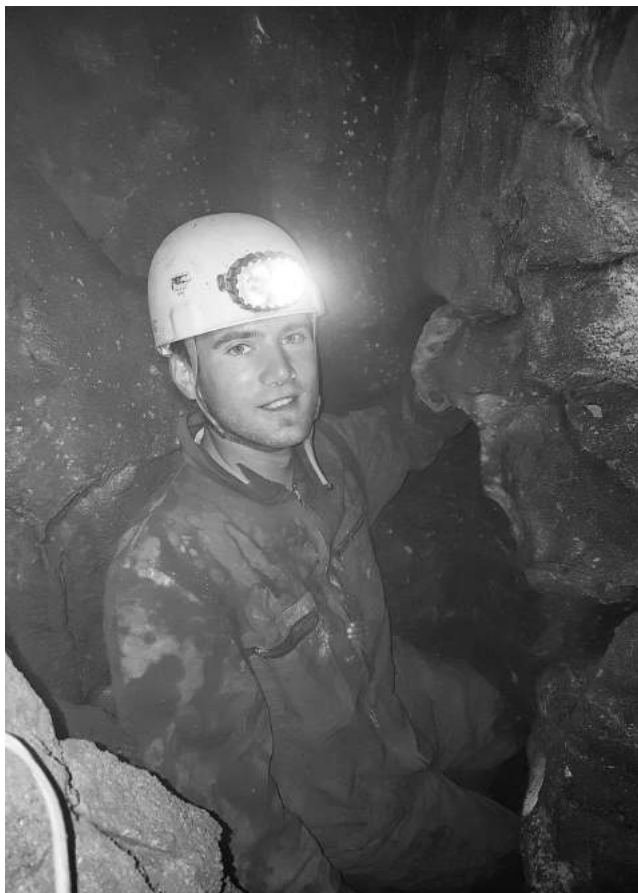
odkrivanje novih jam, predvsem pa dejstvo, da raziskuješ nekaj, kjer ni bil še nihče. Tista sezona se je zaključila, potem pa sem s svojimi jamarskimi avanturami zaključil. Minilo je nekaj let, do lanske pomladi, ko sem na FB strani opazil povabilo v Jamarsko šolo DZRJL 2018. Iz čiste radovednosti sem se prijavil. Sama šola ter sobotne ekskurzije so mi bile zelo zanimive. Na ferajnovе sestanke sem zahajal tudi po zaključku šole. Razmišljati sem začel o

jamah, ki jih imamo v okolici domače vasi in s katerimi sem se srečeval od otroštva ter spet se je v meni prebudila avanturistična želja, da bi jih bolje spoznal.

Ker sem veliko v naravi, sem od jamarske šole naprej malo več pozornosti začel posvečati raznim luknjam, na katere sem prej naletel v »gmajni«.

Tako sem na velikonočno nedeljo med sprehajanjem naletel na udornico, iz katere se mi je zdelo, da sem med skalami mogoče čutil blag prepih. Malo nad udornico sem naletel na nekaj sumljivo naloženih skal, pod katerimi sem predvideval, da bi lahko bila jama. Še isti dan sva z bratom odmaknila nekaj skal, pod katerimi so se skrivale odprtine. Naslednji dan sva povečala vhodno odprtino in spustil sem se v 6 m globoko brezno. Preko celega leta je sledilo več delovnih akcij, tekom katerih smo jamo spravili do globine 39 m. Iz jame je čutiti prepih in še vedno obeta nadaljevanje. Jama sem poimenoval Lekšanova jama zaradi bližine Lekšanove ograde, kjer se nahaja. Tako sem dobil svojo prvo jama. Na istem območju sem kasneje našel še nekaj potencialnih mest, kjer bi se lahko skrivale jame, vendar te čakajo na naslednje kopaške akcije.

Na društvu sem pri pregledovanju katastra našel mapo o Petnjaku. To je 60 m globoka udornica, ki se na dnu nadaljuje v jama v obliki obsežne dvorane. Presenečen

*Avtor članka pri premagovanju ožin v Lekšanovi jami
(foto: Matej Svetina).*

sem odkril, da so člani našega društva pred več kot 35 leti raziskovali rov, iz katerega je vlekel prepih. Junija sem ponovno šel na ogled Petnjaka, čeprav sem ga kot domačin že poznal. Kmalu sem navdušil tudi prvopristopnike, torej člane društva DZRJL, ki so tam raziskovali v osemdesetih letih. Poleg obilo manjših akcij, sta bili v lanskem letu organizirani tudi dve akciji z večjim številom članov našega društva, v katerih smo transportirali material iz ne preveč prostornega rova. Sedaj ima rov v katerem si obetamo nadaljevanje dolžino 50 m in globino 27 m. Petnjak ima še vedno prepih, potrebno pa bo nadaljevati s kopanjem v podornem rovu. Glede na vhodno dvorano se mogoče za trenutno neprehodnimi deli obeta zanimivo nadaljevanje.

V juniju in juliju je sledilo nekaj akcij v Gorjupovo jama v dolini reke Raše. To je horizontalna jama, ki ob večjem deževju deluje kot izvir. Z odmikanjem rečnih nanosov smo v jama napredovali okrog 20 m, nato pa smo z deli obupali, saj so rečni nanosi enakomerno zapolnili jama do približno 20 cm pod vrhom zgornje stene tunela. Jama je potrebno v bližnji prihodnosti še izmeriti, saj je v katastru izmerjen le vhodni del, ter popraviti njene koordinate. V bližini Gorjupove jame, prav tako v dolini reke Raše, sva s Cyrilom pri ogledu terena našla dihalnik, ki ob deževjih prav tako deluje kot izvir. Julija smo Matic, Špela, gostje iz Amerike in jaz odšli do dihalnika ter se vanj splazili do dolžine 11 m, nato smo naleteli na stoječo vodo, ki je preprečevala nadaljevanje plazenja po rovu. Jama še vedno čaka sušno obdobje, da se v njej preveri morebitno nadaljevanje. Naj omenim, da sem bil decembra s Tjašo ponovno pri dihalniku. V strugi potoka Kranjščka, ob katerem se dihalnik nahaja, je bilo nekoliko več vode, iz dihalnika pa je prav zanimivo šumelo – slišati je bilo tok vode, ki se je pretakal znotraj jame.

Septembra smo obudili delovišče pri vasi Kodreti. Prvič sem se tja odpravil leta 2012 s Tonijem Mislejem iz JD Karantanija. Tokrat pa smo se tja odpravili Gregor, Marina, Andrej, moj oče in jaz. V celodnevni akciji smo poizkusili povečati vhod pod flišnato skalo, vendar nam to ni uspelo v taki meri, da bi se lahko spravili v jama, ki zaenkrat to še ni. Je pa čutiti obetaven prepih in vidne so karfiole na vhodnih skalah. Vsekakor bo dihalnik pri Kodreth počakal na lepše spomladanske dni in potrebno mu bo posvetiti še nekaj pozornosti, preden bo postal jama.

Če povzamem moje prvo jamarsko leto ... Bilo je aktivno, polno delovnih akcij, izletov in doživetij. V jamarstvu sem odkril nov hobi, ki me razveseljuje, predvsem pa spoznal obilo oseb, ki so postali moji novi prijatelji.